

HONVÉDELMI MINISZTERIUM

SZALAY-BOBROVNICZKY KRISTÓF
miniszter

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/3571-4/2024		
Érkezett: 2025 MARE 07.		
Erkezés módja		
POSTÁN	EGYÉB: Kezben	
Példány: 1	Melléklet: 0	Kérelőiroda: 1

Nyt. szám:
Hiv. szám: IV/03571/2024

1. sz. példány

Dr. Juhász Imre
az Alkotmánybíróság elnöke

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tárgy: indítványra vonatkozó észrevételek

Tisztelt Elnök Úr!

A Tisztelt Alkotmánybíróság által 2025. február 07. napján közzétett, a *gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítás szabályairól* szóló 121/2024. (VI. 10.) Kormányrendelet ellen benyújtott alkotmányjogi panasz vonatkozásában – a IV/3571-2/2024. számon folyamatban lévő, az *Alkotmánybíróságról* szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-a alapján kezdeményezett „közvetlen” alkotmányjogi panasz elbírálására irányuló eljárásban, az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján a közzétételétől számított 30 napon belül – az alábbi észrevételeket teszem:

I. A támadott jogszabály

A gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítás szabályairól szóló 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet).

II. Az indítványozó által előadott, a Korm. rendelet hatálybalépésével beálló alapjogsérelem

Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadta, hogy a megtámadott Korm. rendelet sérti *ad1)* a 2004. évi I. törvény preambulumban lefektetett törvényalkotói szándékot és *ad2)* a hivatkozott törvény 1.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

Emellett az indítványozó álláspontja szerint a Korm. rendelet öt ponton sérti az Alaptörvény rendelkezéseit, így az M) cikk (1)-(2) bekezdéseit, a T) cikk (3) bekezdését, az I. cikk (2) bekezdését, valamint a VIII. cikk (1) bekezdését és a XX. cikk (1)-(2) bekezdéseit.

III. A jogszabály megalkotójának az ügyel kapcsolatos álláspontja

III/1. Alapjogok kérdésköre

Mindenekelőtt hangsúlyozandó, hogy az indítványban szereplő M) cikk (1)-(2) bekezdése, továbbá a T) cikk (3) bekezdése, önmagában az Alaptörvényben elfoglalt helyük (az „Alapvetés” szakaszban találhatóak a hivatkozott cikkek) miatt sem rögzítenek/rögzíthetnek alapjogokat. Az „Alapvetés” az Alaptörvény javaslatának indokolása szerint a Magyarországra mint államra vonatkozó alapvető rendelkezéseket, alapértékeket és alkotmányos alapelveket, államcélokat, valamint az Alaptörvényre és az egyéb jogszabályokra vonatkozó esszenciális rendelkezéseket tartalmazza, nem az alapvető kötelezettségeket és jogokat érinti.

Ennélfogva megállapítható, hogy az M) cikk (1)-(2) bekezdései és a T) cikk (3) bekezdése nem tartalmaz alapjogot, így „közvetlen” alkotmányjogi panasz ezen cikkekre tekintettel nem terjeszthető elő {3141/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [9]; 3135/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [21]; 3200/2022. (IV. 29.) AB végzés, Indokolás [19]}.

Kiemelendő továbbá, hogy az Alaptörvény I. cikk szintén nem alapjogokat rögzít. Ugyanis az Alaptörvény szövegezőjének szándéka az volt, hogy az alapvető jogokat és kötelezettségeket tartalmazó „Szabadság és felelősség” szakasz elején (I. cikk) az alapvető jogokkal kapcsolatos testtartást tisztázza. Ennek fényében rögzítésre került például az alapvető jogok természetjogi megközelítésének kinyilvánítása (I. cikk (1) bekezdés), az alapjogok két pólusú felosztása (egyéni és kollektív jogok-I. cikk (2) bekezdés), illetve az alapjogok egymáshoz való viszonya, azok alkotmányossági vizsgálatára vonatkozó alapjogi teszt (I. cikk (3) bekezdés).

Következésképpen megállapítható, hogy – az M) cikk (1)-(2) bekezdései, T) cikk (3) bekezdése mellett – az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése sem tartalmaz alapjogot, így ennek sérelmére hivatkozva szintén nem terjeszthető elő „közvetlen” alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára figyelemmel {3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.

Álláspontunk szerint a *Sportról szóló* 2004. évi I. törvény (a továbbiakban: Sport tv.) 1. § (2) bekezdése sem tartalmaz alapjogot, így – figyelemmel a fentiekben hivatkozott alkotmánybírói gyakorlatra – arra való hivatkozással úgyszintén nem lehet „közvetlen” alkotmányjogi panaszt előterjeszteni.

Emellett az indítványozó a Sport tv. tekintetében utal annak preambulumára, ugyanakkor az alkotmányjogi panasz érdemi indokolása körében nem ad elő érvelést arra vonatkozóan, hogy a jogszabály szerves részét képező, ugyanakkor normatív kötőerővel nem bíró preambulum szövegével miért ellentétesek a támadott Korm. rendelet rendelkezései.

Bár az indítványozó utal jogsérelmének a lényegére, ugyanakkor arra nem ad választ, hogy a megsértett jog miképpen vezethető az Alaptörvényre, továbbá nem ad egyértelmű indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvénnyel.

Az Abtv 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Figyelemmel a tényre, hogy

alapjogsérelem csak akkor érhet valakit, ha az Alaptörvényben nevesített, vagy más törvényben nevesített, de az Alaptörvényre visszavezethető joga sérül, álláspontunk szerint a jogsérelem lényegének a kifejtése során az indítványozónak meg kellett volna jelölnie, hogy a Sport tv. preambulumban rögzített alapvető jog miképpen vezethető vissza az Alaptörvényre.

Továbbá az e) pont értelmében a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény (vagy a hivatkozott jogszabály, jelen esetben a Sport tv.) megjelölt rendelkezéseivel (235/2022. (V.11.) AB végzés, Indokolás [15]).

Álláspontunk szerint egyértelmű, hogy az utóbb hivatkozott AB határozat konjunktív feltételekként kezeli a b) és e) pont alkalmazását, aminek indítványozó nem tett eleget, nem teljesítette az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában meghatározott követelményt.

A fentiek alapján ezen indítványi elemek tekintetében álláspontunk szerint az indítvány visszautasításának van helye.

Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság mégis az indítvány érdemi vizsgálata mellett döntene az Alaptörvény, valamint a Sport tv. fent rögzített rendelkezéseit illetően, úgy az alábbiakban adom elő a támadott jogszabály Alaptörvénnyel és Sport tv.-vel való összhangja melletti érveinket.

III/3. Az indítvány érdemére vonatkozó álláspont

a) A jogszabályi háttér, valamint a Korm. rendelethez kapcsolódó szabályozási koncepció

Az élethez való jog mind a nemzetközi dokumentumok, mind az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján korlátozhatatlan, abszolút jellegű és megelőz minden más jogot. A személy testi és lelki egészséghez való joga nem sértheti mások élethez, testi épséghez való jogát.

Az „élethez való jog” állam általi biztosításának objektív kötelezettségéből nem csupán az következik, hogy az egyes emberek élethez való alanyi jogát ne sértse meg, hanem az is, hogy annak védelméről jogalkotással és szervezési intézkedésekkel gondoskodjék.

Az állam kötelessége, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel – akár jogszabályalkotás útján is – megvédje az állampolgárok életét, testi épségét, egészségét. Ezen (élet)védelmi kötelezettség teljesítését szolgálja – közvetetten – a Korm. rendelet 3. §-ában a gépjárműsport-rendezvény megtartásához előírt kötelező rendezvényszervezői felelősségbiztosítás és a versenygépjárművekre vonatkozó felelősségbiztosítás megléte, továbbá – közvetlenül – a hatóságok (rendőrség) számára biztosított előírás az ilyen eseményeknek helyt adó sportlétesítmények biztonságtechnikai ellenőrzésére, valamint a rendezvényekre vonatkozó biztonsági szabályok betartásának ellenőrzésére és az esetleges hiányosságok, illetve jogsértések észlelése esetén a szankcionálásra (pl. nézők részvételének megtiltása).

Fontos hangsúlyozni, hogy a versenygépjárművek igénybevételével megtartott eseményeken nemcsak a sofőrként tevékenykedő indítványozó élete, hanem a résztvevő nézők, valamint a lebonyolításban segédkező szervezők élete is – a sport jellegéből adódóan – ugyanolyan veszélyben lehet. Az érintett személyi kör így az átlagosnál nagyobb veszélynek lehet kitéve, az élethez való jog védelme ezen oknál fogva is nagyobb figyelmet és intézkedést kíván a jogalkotótól.

Az élethez való jog állam általi védelme elsőbbséget élvez minden olyan egyéni (vagy csoportos) érdekhez, hobbihoz vagy kedvteléshez képest, amelyek alkalmasak az emberi élet nagymértékű veszélyeztetésére vagy kioltására, így az ezt célzó jogszabályok és szabályzatok megalkotása az állam kiemelt feladata és kötelessége.

Az Európai Parlament és a Tanács a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról szóló 2021/2118 irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) 3. cikk b) pontja rögzíti, hogy az Irányelv „nem alkalmazandó a gépjárműveknek egy adott tagállamban egy korlátozottan megközelíthető és körülhatárolt területen, gépjárműsport-rendezvények és -tevékenységek során történő használatára, amennyiben a tagállam biztosítja, hogy a tevékenység szervezője vagy bármely más fél kötött egyéb biztosítási szerződést, amely kiterjed a harmadik feleknek – köztük a nézőknek és más, közelben tartózkodó személyeknek – okozott károkra”.

Az Irányelv szerint a gépjárműsport-rendezvényekre és -tevékenységekre vonatkozó kivétel csak akkor alkalmazható, amennyiben a tagállam biztosítja a gépjárműsport-rendezvények során harmadik személyeknek okozott károk megtérítését. A tagállamoknak 2023. december 23-ig kellett elfogadniuk, kihirdetniük azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek megfeleljenek. A szigorítás elmaradása esetén Magyarország ellen kötelezettségszegési eljárás indulhatott volna.

Az uniós irányelvnek való általános megfelelést a magyar jogrendszerben a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (Gftv.) szolgálja, amelynek 2023. december 23-án hatályba lépő módosítása az irányelvvel összhangban rögzíti, hogy a törvény hatálya nem terjed ki a Magyarország területén rendezett gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítási szerződésekre.

Fentiek alapján szükséges volt a gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítás szabályairól szóló kormányrendelet megalkotása, amire a Sport tv. 79. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontja ad felhatalmazást. A Korm. rendelet megalkotása tehát az európai uniós szabályozásnak való megfelelés miatt volt szükséges, azt nem a tárgyban érintett szakszövetségek kezdeményezése alapján történt.

A Korm. rendelet az uniós irányelv előírásainak megfelelően kötelezővé teszi a gépjárműsport-rendezvények szervezői számára a harmadik személyeknek okozott károk megtérítését szolgáló felelősségbiztosítás megkötését, amely kétféle felelősségbiztosítást jelent:

- rendezvényszervezői felelősségbiztosítást és
- a versenygépjárművekre vonatkozó felelősségbiztosítást.

A Korm. rendelet **előzetes szakmai egyeztetésében** részt vett az Magyar Autósport Szövetség (MNASZ), a Magyar Motorsport Szövetség (MAMS) és a Magyar Biztosítók Szövetsége is és annak végleges szövege – a sporttevékenységet legkisebb mértékben korlátozó, de az uniós szabályozásnak még megfelelő szabályozás érdekében – több szakmai forduló után alakult csak ki azt is figyelembe véve, hogy a Korm. rendeletben foglalt szabályozásnak megfeleltethető biztosítási konstrukció már az új szabályozás előtt is rendelkezésre állt a biztosítási piacon. Ez a biztosítási konstrukció jelenleg is elérhető. Nem természetellenes az, hogy a versenygépjárművek biztosítására vonatkozó biztosítási termék

csak korlátozott számú biztosítótársaság portfóliójában szerepel (az autósport és a motorsport tekintetében is egy-egy biztosítótársaság dolgozott ki erre vonatkozóan ajánlatot), hiszen ez a biztosítási szegmens az általános biztosítási eseményekhez (lakás-, foglalkozás stb.) képest sokkal kisebb számú csoportot érint.

A Korm. rendelet egyes rendelkezései megalkotásának további szomorú aktualitását a 2024. március 24. napján a 11. Esztergom – Nyerges Rallyn bekövetkezett, 5 halálos áldozattal járó tragikus baleset adta, amely sajnálatos módon már a sokadik eset volt hasonló sportrendezvényeken. Így, a **gépjárműsport-rendezvények biztonságosabbá tétele érdekében került módosításra a sportrendezvények biztonságáról szóló 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet, amely ezentúl kiterjed a gépjárműsport-rendezvényekre is.** A szigorítás indokolt volt, és a szakszövetségek (MNASZ és MAMS) is üdvözlötték, mivel így a versenyrendszerükön kívül rendezett események ellenőrzése tekintetében az ORFK szélesebb hatáskört kapott. Az előkészítés során a Honvédelmi Minisztérium Sportért Felelős Államtitkársága kikérte az MNASZ és a MAMS szakmai véleményét a tekintetben, hogy milyen feladatokat azonosítanak és milyen megoldásokat látnak e feladatok kapcsán elvégzendőnek annak érdekében, hogy a jövőben Magyarországon ne fordulhasson elő hasonló tragédia, és a versenypályákon, valamint azok közvetlen környezetében biztosítva legyenek az irányadó szabályok szigorú betartása és betartatása.

A jogszabályi háttér változása természetesén megszokást és alkalmazkodást igényel mind a szakszövetségek, mind a versenyszervezők, de a hatóságok részéről is. A szakszövetségek a Korm. rendelet hatályba lépése óta folyamatosan együttműködnek a hatóságokkal, mely eredményeként saját szabályzataikat is átdolgozzák és erről tájékoztatták tagszervezeteiket is. A különböző gépjárműsport-rendezvények bejelentése és ellenőrzése során közös szempontrendszer az érintett szakszövetségek bevonásával kidolgozásra került.

A szabályozás valamennyi gépjárműsport-rendezvényre vonatkozik azzal a jogalkotói céllal, hogy az illegális gépjárműsport-rendezvények számát nullára kell csökkenteni. A regisztrált, azaz a szabadidős sportrendezvények esetében pedig növelni kell a kontrollt a szakszövetségi hozzájárulás kibocsátásával kapcsolatban, valamint sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szabályok betartásának ellenőrzésére. Mindez az eddiginél szorosabb együttműködést igényel a szakszövetségek, a Sportért Felelős Államtitkárság és a rendőrség, illetve a Belügyminisztérium között.

A szakszövetségek a regisztrált, azaz szabadidős sportrendezvények kapcsán észlelt kockázatokat felismerve saját hatáskörben, szabályzataikban szigorítottak a feltételrendszereiken, a megfelelő ellenőrzésre és szankcionálásra azonban nincs kapacitásuk. Erre a megoldást a rendőrség közvetlen bevonása jelenti, amelynek jogalapját a gépjárműsportrendezvények biztonságáról szóló 54/2004. (III. 31.) Korm. rendeletbe történő integrációja biztosítja.

Az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet szabályozási célját tekintve a sportrendezvények nézőterén és a sportlétesítmények, általában stadionok és csarnokok területén hivatott a biztonságot garantálni. A gépjárműsport-rendezvények vonatkozásában szükségszerűen felmerülő, többek között az autók és motorok veszélyes üzem jellegéből adódó kockázat indokolja a kiemelést, és a jogszabályi háttér ennek mentén történő módosítását.

A módosítással a gépjárműsport-rendezvények bekerültek az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet hatálya alá, ezzel a hatóságok számára megnyílik a lehetőség az ilyen eseményeknek

helyt adó sportlétesítmények biztonságtechnikai ellenőrzésére, valamint a rendezvényekre vonatkozó biztonsági szabályok betartásának ellenőrzésére és az esetleges hiányosságok, illetve jogsértések észlelése esetén a szankcionálásra.

A Korm. rendelet hatályba lépésével a gépjárműsport-rendezvények szervezése a sportrendezvény biztonságra vonatkozó szabályok kötelező alkalmazása miatt költségesebbé vált, az nagyobb szervezettséget igényel, amely az anyagi ráfordítások mellett humán erőforrás-bővülést is igényel. Mindez azonban a jogalkotó szerint elengedhetetlen ahhoz, hogy a versenypályákon, valamint azok közvetlen környezetében biztosítva legyen az irányadó szabályok szigorú betartása és betartatása, ezáltal a résztvevők és a nézők biztonságosabban tudnak kilátogatni ezekre az eseményekre.

Mindezek mellett nem állja meg a helyét a beadvány 2.a) pontjában szereplő azon állítás, miszerint „azok a szabadidős gépjárműsport rendezvények, amelyek eddig megrendezésre kerülhettek, illetve az MNASZ hatáskörén kívül kerültek megrendezésre, a Korm. rendelet által létrehozott jogi környezetben nem kerülhetnek megrendezésre az MNASZ hozzájárulása nélkül”, figyelemmel arra, **hogy a Sport tv. alábbi 65. § (4) bekezdését a 2011. évi CLXXII. törvény 49. § (2) bekezdése iktatta be, az 2012. január 1-jétől hatályos. A Sport tv. 65. § (4) bekezdése alapján ugyanis „kizárólag a szakszövetség, vagy az országos sportági szövetség előzetes írásbeli hozzájárulásával tartható olyan sportrendezvény, amelynek résztvevői a versenyzés során fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatnak (veszélyes üzem). A szakszövetség, vagy az országos sportági szövetség a hozzájárulását nem tagadhatja meg, ha a sportrendezvény lebonyolítása a sportág hazai és nemzetközi versenyszabályzatában, valamint egyéb szabályzataiban meghatározott biztonsági előírásoknak megfelel, és megtartása a sportág versenyrendszerének (bajnokság) működtetését nem veszélyezteti.”**

Fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a veszélyes üzemnek minősülő sportágak sportrendezvényeit (beleértve annak szabadidősport rendezvényeit is) eddig sem lehetett a sportág szakszövetségének előzetes írásbeli engedélye nélkül megrendezni.

b) Az Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdésének megsértése:

Az Alaptörvény M) cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

Az indítványozó kifogásolja, hogy vállalkozásszerűen – az egyéb törvényi előírások betartása mellett – a szabadidős jellegű gépjármű-sport területén magánszemélyként nem szervezhet eseményeket sem szórakozási-, sem gazdasági, sem jótékonyági céllal, ezért szerinte a Korm. rendelet 2. §-a sérti az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdését. Ugyanezen cikk sérelmét valósítja meg indítványozó álláspontja szerint a sportrendezvények biztonságáról szóló 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése is, amikor kimondja, hogy „a rendelet hatálya alá tartozó sportrendezvényt csak sportszervezet, szakszövetség vagy sportági szövetség szervezhet”. Mivel magánszemélyként indítványozó nem tartozik az előbb felsorolt kategóriába, úgy véli, hogy sérül a szabad vállalkozáshoz való joga.

Az indítványozó kifogásolja továbbá azt is, hogy a Korm. rendelet 3. §-a kötelező erővel írja elő a versenygépjárművekre vonatkozó felelősségbiztosítás megkötését, azonban ennek megvalósulásához nem teremti meg a kellő feltételeket, amelynek következtében sérülnek indítványozó fogyasztóvédelmi jogai, amely az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésébe ütközik.

Az Alaptörvény (valóban) azt írja az M) cikk (1)-(2) bekezdésében, hogy Magyarország gazdasága az értékkeremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik, azonban az indítványozó által kifogásolt rendelkezés a gépjárműsport veszélyes üzemnek minősülésén (és az azért való felelősségvállaláson) nyugszik, amelyhez a jogszabályi alapot az a Sport tv. 65. § (4) bekezdése adja, amelyet a 2011. évi CLXXII. törvény 49. § (2) bekezdése iktatott be és 2012. január 1-jétől hatályos.

Az indítványozó állítása, miszerint nincs megfelelő biztosítási ajánlat nem megalapozott, mivel van olyan biztosító a piacon, amely vállalja a biztosítás nyújtását. A piac működésére vonatkozó szabályozás nem kizárólag egyetlen szervezetnek kedvez, hanem a teljes gépjárműsport közösség érdekét szolgálja. A szabályozás célja, hogy a gépjárműversenyek biztonságos, ellenőrzött körülmények között kerüljenek megrendezésre, minimalizálva a balesetek és környezeti károk kockázatát.

c) Az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésének megsértése:

Az Alaptörvény T) cikkének (3) bekezdése szerint:
„Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

Az indítványozó kifogásolja, hogy a Korm. rendelet elvonja az Alaptörvény által biztosított egyes jogait, amely helyzet az Alaptörvénnyel ellentétes.

Az Alaptörvény (valóban) azt írja a T) cikk (3) bekezdésében, hogy jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel, azonban a Korm. rendelet előkészítése a jogszabályi rendelkezések előírásainak betartásával történt. Az előírt egyeztetések az érintett érdekvédelmi szervek (MNASZ, MAMS, Magyar Biztosítók Szövetsége) bevonásával lefolytatásra kerültek, úgyszintén megtörtént az előzetes hatásvizsgálat. A Korm. rendelet megalkotására a Sport tv. 79. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontja ad felhatalmazást, továbbá annak megalkotása az Irányelvben foglaltak miatt elkerülhetetlen volt.

d) Az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdésének megsértése:

Az Alaptörvény I. cikkének (2) bekezdése szerint:
„Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.”

Az indítványozó kiemeli, hogy a Korm. rendelet 2. §-a sérti a sportoláshoz való jogot, mert előírásaival olyan feltételeket szab, amelyek reálisan nem teljesíthetők, így ezen jogot elveszi a gépjármű-sport szabadidős gyakorlása vonatkozásában, amely az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdésébe ütközik.

Az Alaptörvény (valóban) azt írja az I. cikk (2) bekezdésében, hogy Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait, azonban a szabályozás nem sérti az I. cikk (2) bekezdésében foglalt alapvető egyéni és közösségi jogokat, mivel annak célja

éppen ezek védelme, hiszen az élet védelme, a közlekedésbiztonság, a közrend fenntartása mindenki számára alapvető jogokat és érdekeket biztosít. A gépjárműsport veszélyes üzem, a szabályozás a közlekedésbiztonságot és harmadik személyek védelmét szolgálja.

e) Az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének megsértése:

Az indítványozó előadta, hogy a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény gyülekezési jogra vonatkozó VIII. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezést („*Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez*”). Ennek kapcsán az indítványozó indokolásképpen előadta, hogy a gyülekezési jog nincs célhoz kötve, bármilyen békés céllal történő gyülekezés tiltása vagy ellehetetlenítése ellentétes az Alaptörvénnyel.

Az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdését, továbbá az indítványozó fentiekben foglalt indokolását illetően hangsúlyozandó, hogy a gyülekezési jog (mint első generációs politikai jog) szorosan összekapcsolódik a véleménynyilvánítás szabadságával (30/1992. (V. 26.) AB határozat 2.1.), mivel a gyűlések megszervezése, megtartása, illetve az azokon való részvétel ad lehetőséget a vélemény közös kialakítására. Ebből kifolyólag a *gyülekezési jogról szóló* 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) a 2. § (1) bekezdésében kifejezett célhoz, a közügyekben való véleménynyilvánításhoz köti az Alaptörvényben rögzített alapjog gyakorlását.

Figyelemmel a fentiekben foglaltakra megállapítható, hogy – amint azt az Alaptörvény VIII. cikkéhez fűzött Jogtár-kommentár is expressis verbis rögzíti – a sportrendezvények (hasonlóan a kulturális rendezvényekhez, a törvényesen elismert egyházak és vallásfelekezetek területén szervezett vallási szertartásokhoz, rendezvényekhez, körmenetekhez) nem tartoznak a Gytv. hatálya alá, így ezen rendezvényekre az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott alapjogi védelem nem terjed ki.

A fentiek alapján a Korm. rendelet tartalma – véleményünk szerint – összhangban áll az Alaptörvénnyel, az nem sérti a VIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat.

f) Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésének megsértése:

Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

Az indítványozó hangsúlyozza, hogy a Korm. rendelet előírásai akadályozzák abban, hogy szabadidős gépjármű-sport tevékenységet végezzen, ezáltal sérül az Alaptörvény XX. cikkének (1) bekezdésében foglalt testi és lelki egészséghez való joga és annak (2) bekezdésében foglalt sportolás és a rendszeres testedzés részjogosítványa.

Az Alaptörvény (valóban) azt írja a XX. cikk (1)-(2) bekezdésében, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, azonban a testi és lelki egészséghez való jogot a szabályozás éppen, hogy támogatja, mert csökkenti a balesetek kockázatát azzal, hogy kikényszeríti a sportrendezvények szervezéséhez kapcsolódó szabályok szigorú betartását

és betartatását, ezáltal a résztvevők és a nézők biztonságosabban tudnak kilátogatni ezekre az eseményekre.

IV. Európai uniós kitekintés

Az Alaptörvény E) cikk (2)-(3) bekezdése szerint:

„(2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja. Az e bekezdés szerinti hatáskörgyakorlásnak összhangban kell állnia az Alaptörvényben foglalt alapvető jogokkal és szabadságokkal, továbbá nem korlátozhatja Magyarország területi egységére, népességére, államformájára és állami berendezkedésére vonatkozó elidegeníthetetlen rendelkezési jogát.

(3) Az Európai Unió joga – a (2) bekezdés keretei között – megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.”

Az Európai Unió jogforrásai közül ugyan több eddig is kötelezően alkalmazandó volt, azonban alkotmányi szinten elismerésre került az, hogy a magyar jogforrások mellett az európai uniós jogforrások is a hazai jogrendszer részei, és általánosan kötelező magatartási szabályokat tartalmazhatnak. Az elv összefügg a közvetlen hatály elvével is, amely az európai jog tagállamokban való hatékony alkalmazását segíti elő. Az Európai Unió jogforrásait elsődleges és másodlagos jogforrásokra oszthatjuk. Az utóbbiakat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikke sorolja fel. Ide tartozik a rendelet, az irányelv, a határozat, a vélemény és az ajánlás. Ezek közül a rendelet az, ami általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Az irányelv főszabály szerint a tagállamot kötelezi egy bizonyos fokú szabadsággal, ugyanis a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

A gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv 3. cikke szerint minden tagállamnak időben meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a saját területén szokásosan üzemben tartott gépjármű használatát biztosítás fedezze. Az irányelvnek való megfelelést a magyar jogrendszerben a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény szolgálja.

A gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművek felelősségbiztosítására vonatkozó szabályok szigorítását a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról szóló 2021/2118 irányelvnek kötelezően írta elő minden tagállamnak 2023. december 23-ig. A szigorítás elmaradása esetén Magyarország ellen kötelezettségszegési eljárás indulhatott volna.

V. Összegzés és kérelem

A Korm. rendelet előkészítése a jogszabályi rendelkezések előírásával történt. Az előírt egyeztetések lefolytatásra kerültek, a tervezet társadalmi egyeztetése is dokumentálhatóan megtörtént. Az alapjogok Korm. rendeletben meghatározottak szerinti szabályozásával álláspontunk szerint nem valósul meg Alaptörvénysértés, különös figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére, II. cikkére és 15. cikk (3) bekezdésére.

Tekintettel arra, hogy az indítványozó által előadottakat több szempontból sem tartjuk helytállónak, álláspontunk szerint az indítvány elutasításának van helye.

A fentiekben részletezett okfejtésre és indokokra figyelemmel az indítványban rögzített megállapításokkal, felvetésekkel nem értünk egyet, kérjük az indítványban rögzítettek elutasítását.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az amicus curiae-ben foglalt álláspontot az ügy elbírálása során szíveskedjék figyelembe venni.

Budapest, 2025. *CS. 05 - e' n*

Tisztelettel:

Szalay-Bobrovniczky Kristóf